

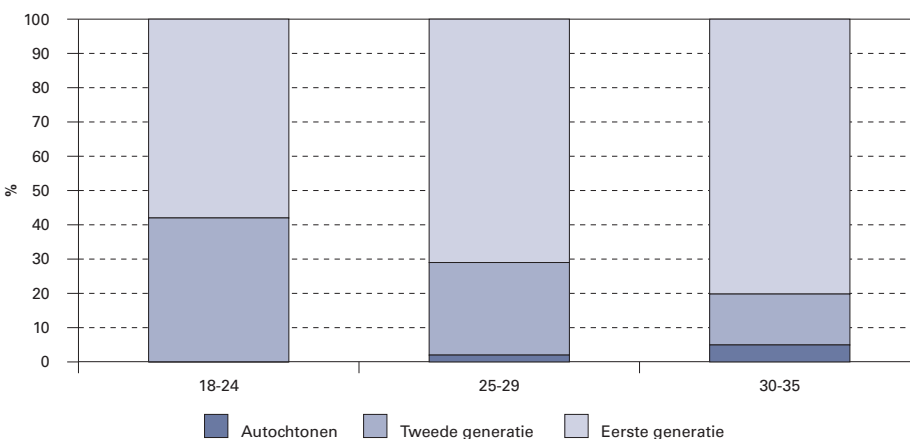
Partners

Herkomst, kennismaking, invloed van de familie en taakverdeling

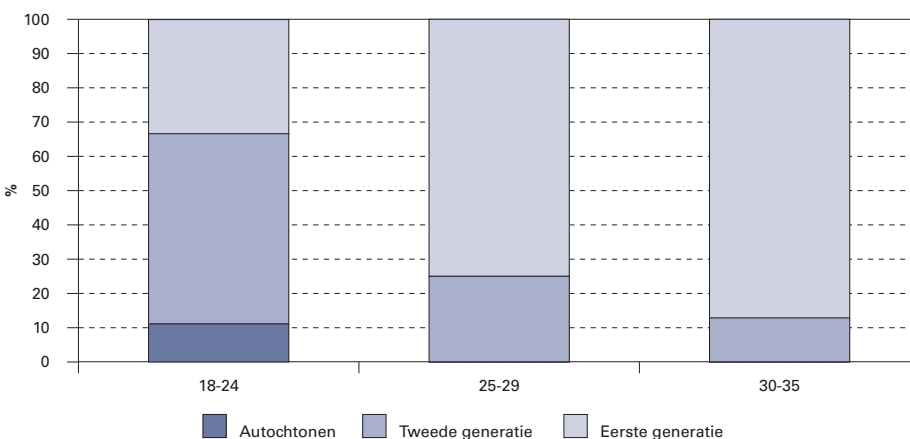
HELGA DE VALK

Steeds meer allochtone jongeren van de tweede generatie komen op de leeftijd dat zij een partner gaan kiezen. In tegenstelling tot hun ouders blijken in verhouding steeds meer Turkse en Marokkaanse jongeren een partner in Nederland te vinden. In de TIES-survey zijn aan Turken en Marokkanen diverse vragen gesteld over relatie- en gezinsvorming. Behalve informatie rond de timing van de relatievorming en de achtergrond van de partner werden vragen over bijvoorbeeld de ontmoetingsplaats, de invloed van de familie op de partnerkeuze en de taakverdeling in de familie opgenomen. Deze informatie geeft een waardevolle achtergrond bij en inzicht in het proces van partnerkeuze onder de groeiende groep jongeren van de tweede generatie.

Figuur 1a. Herkomst van de partner van de tweede generatie Turken naar leeftijdsgroep (%)

Figuur 1b. Herkomst van de partner van de tweede generatie Marokkanen naar leeftijdsgroep (%)

horten tweede generatie Turken en Marokkanen. In de jongste leeftijdsgroep heeft namelijk 31 procent van de Turken en 44 procent van de Marokkanen een eerste generatie partner. Opvallend is dat weinig tweede generatie Turken en Marokkanen een autochtone partner hebben.

De ontmoeting

Om meer inzicht te krijgen in de partnerkeuze is het interessant om te zien waar de mensen die op dit moment een relatie hebben hun partner hebben ontmoet. De tabel geeft daarvan een overzicht. Voor zowel de Turkse als de Marokkaanse tweede generatie staat de ontmoeting tijdens vakantie in het land van herkomst van de ouders op nummer 1. Verder ontmoetten veel van hen hun partner tijdens familieactiviteiten en feesten. Door de bank genomen leerde een derde van de Marokkaanse en bijna de helft van de Turkse tweede generatie jongeren hun partner kennen via de familie of de ouders. Verder kennen vooral Marokkaanse jongeren hun partner via vrienden en ontmoette een behoorlijk deel van de Turkse jongvolwassenen hun partner op school. Bij autochtone jongeren leerde slechts twee procent de partner via familie of ouders kennen. Een veel groter deel kent de partner via het vriendennetwerk op school, op het werk of tijdens het uitgaan.

Invloed familie

Vaak wordt aangenomen dat de familie van Turkse en Marokkaanse jongeren veel invloed heeft op hun keuze voor een bepaalde relatievorm. Hun ouders zouden nog sterk hechten aan het huwelijk. Bij ongeveer een derde van de tweede generatie Turkse en Marokkaanse jongeren oefende de (schoon-)familie inderdaad druk op hen uit om in het huwelijk te treden (figuur 2). Bij ongeveer 14 procent van de autochtone jongeren is dit ook het geval. Overigens is het percentage tweede generatie Turkse en Marokkaanse jongeren van wie de familie juist druk uitoefende om af te zien van het huwelijk ook groter dan bij de autochtone jongeren. Ongeveer de helft van de Turkse, 40 procent van de Marokkaanse en 15 procent van de autochtone jongvolwassenen heeft naar eigen zeggen enige druk van de familie ervaren.

BLOEDVERWANTEN

Bij een vijfde van de Turkse en 13 procent van de Marokkaanse tweede generatie met een partner is deze partner een bloedverwant. Ongeveer in de helft van de gevallen dat er sprake is van bloedverwantschap gaat het om neef/nicht- huwelijken.

Recente gegevens van het CBS laten zien dat steeds meer jongeren van de tweede generatie Turken en Marokkanen trouwen met een partner die al voor het huwelijk in Nederland woonde. Wel zijn het meestal partners van de eigen herkomstsgroep met wie wordt getrouwd. Deze bevindingen zien we ook terug in de gegevens van de Turkse en Marokkaanse tweede generatie in de TIES-survey (figuren 1a en 1b). Onder de 30-35-jarige (de oudste groep in de TIES-survey) tweede generatie Turken en Marokkanen heeft respectievelijk 81 en 88 procent een partner die is geboren in het herkomstland van de ouders (eerste generatie). Deze percentages zijn duidelijk hoger dan voor de jongere co-

Taakverdeling

De respondenten in de TIES-survey die samenleven met een partner gaven aan wie van hen beiden bepaalde taken vervulde in het huishouden (figuur 3). De gegevens laten zien dat bij ongeveer 40 procent van de Turkse en Marokkaanse tweede generatie het huishoudelijk werk vooral door de vrouw wordt gedaan. Een vrijwel even groot percentage verdeelt de huishoudelijke taken. Ook de meeste autochtone Nederlandse jongvolwassenen verdelen het huishoudelijk werk. In elk van de onderzochte groepen houden meer mannen dan vrouwen zich bezig met de financiën en de administratie, hoewel die taken voor een deel ook tussen de partners worden verdeeld.

In alle drie de groepen verdienen in de meeste gevallen beide partners een inkomen uit arbeid. Vooral onder de Turkse tweede generatie jongeren is het echter nog vrij gebruikelijk dat uitsluitend de man een baan heeft; dit geldt voor 47 procent van degenen die samenleven met een partner. Bij de Marokkaanse en de autochtone groep is dat respectievelijk 20 en 14 procent. Dat vooral binnen de Turkse groep mannelijke kostwinners worden gevonden, komt waarschijnlijk deels doordat gezinsvorming bij hen al op jonge leeftijd begint. Veel vrouwen stoppen met werken bij de geboorte van het eerste kind en een derde van de Turkse tweede generatie jongeren heeft één of meer kinderen. Bij de Marokkaanse en autochtone jongeren is dat een vijfde.

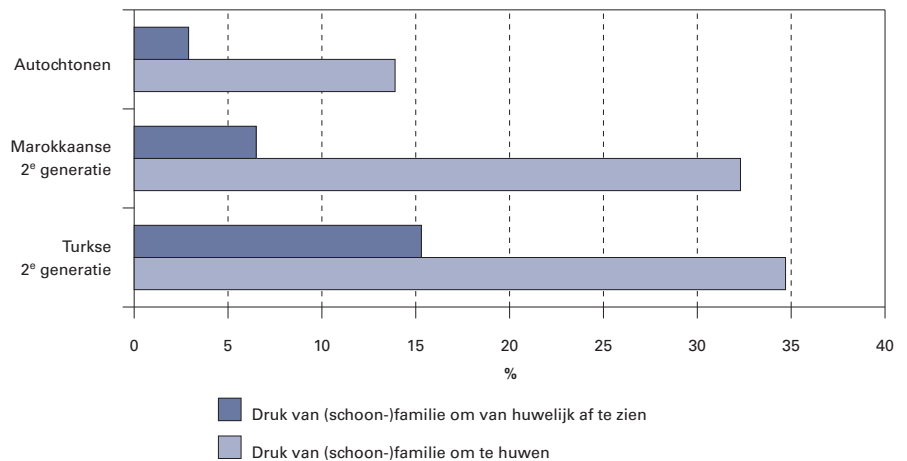
Tot slot

Steeds meer Turkse en Marokkaanse tweede generatie jongeren vinden hun partner in Nederland. De TIES-data laten zien dat de tweede generatie weliswaar nog vooral een partner uit de eigen groep heeft, maar tegelijkertijd lijkt de invloed van de familie hierop beperkter dan vaak wordt gedacht. Evenals bij autochtone jongeren leren veel Turkse en Marokkaanse tweede generatie jongeren hun toekomstige partner kennen via de vriendengroep, maar bijvoorbeeld ook op school. Als eenmaal wordt samengewoond met een partner blijken Turkse en Marokkaanse tweede generatie jon-

Ontmoetingsplaats van de huidige partner van de 2^e generatie en de vergelijkingsgroep, naar herkomst (%)

Ontmoeting partner	Tweede generatie		
	Turks	Marokkaans	Autochtonen
op school	13	8	19
op het werk	7	8	14
via vrienden	10	18	19
bij de sportclub	1	5	6
bij het uitgaan	1	5	19
op een familiereünie/-feest	16	11	1
geïntroduceerd door de ouders	7	3	1
op vakantie in het land van herkomst van de ouders	23	21	1
op vakantie elders	7	3	3
via iemand in het vriendennetwerk	2	3	0
in de buurt	4	3	3
in een openbare plaats	2	5	1
anders	6	8	13
Totaal	100	100	100
N	223	114	220

Figuur 2. Ervaren druk van de (schoon-) familie van de 2^e generatie en de vergelijkingsgroep om al dan niet te huwen, naar herkomst (%)

geren in lijn met het patroon onder de autochtonen veel taken te delen.

Dr. H.A.G. de Valk, Vrije Universiteit Brussel;
ten tijde van het onderzoek werkzaam bij het NIDI;
e-mail: hdevalk@vub.ac.be

Figuur 3. Verdeling van taken van de 2^e generatie en de vergelijkingsgroep naar herkomst (%)

